

Záznam z 3. riadneho zasadnutia Výboru pre seniorov Rady vlády Slovenskej republiky pre ľudské práva, národnostné menšiny a rodovú rovnosť

**Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR,
Bratislava, 1. októbra 2012, 13:00 hod. miestnosť č. 117**

Prítomní (vrátane zúčastnených v zastúpení): viď podľa prezenčnej listiny

Ospravedlnení: Martin Čatloš, Ministerstvo dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja SR, Radovan Gumulák Slovenská katolícka charita, Ján Klocok, Jednota dôchodcov na Slovensku, Vladimír Margolien, Združenie kresťanských seniorov, Anna Kasanová, Fórum pre pomoc starším, Peter Guráň, Fórum pre pomoc starším

Program rokovania:

1. Otvorenie, príhovor k Medzinárodnému dňu seniorov
2. Informácia o priebehu a záveroch šiesteho zasadnutia Rady vlády SR pre ľudské práva, národnostné menšiny a rodovú rovnosť, konaného dňa 30. júla 2012, informácia o zámeroch na ďalšie obdobie
3. Dodatok č. 2 k Štatútu Výboru pre seniorov - návrh
4. Zmena na poste vedúceho pracovnej skupiny pre tvorbu Národného programu aktívneho starnutia
5. Národný program aktívneho starnutia – informácia o postupe prác
6. Národný projekt Stratégia aktívneho starnutia - informácia
7. Európsky rok aktívneho starnutia a solidarity medzi generáciami 2012
8. Rôzne (Výzva na predkladanie žiadostí o nenávratný finančný príspevok na projekty s témou: Aktívne starnutie prostredníctvom rozširovania vedomostí a zručností zvyšujúcich kvalitu života seniorov)

1. Otvorenie rokovania

Ján Richter, predseda Výboru pre seniorov, minister práce, sociálnych vecí a rodiny SR (ďalej len „predseda výboru“)

- predseda výboru otvoril 3. riadne zasadnutie Výboru pre seniorov Rady vlády SR pre ľudské práva, národnostné menšiny a rodovú rovnosť (ďalej len „výbor“)
- na úvod privítal všetkých prítomných a v krátkom príhovore pripomenul význam 1. októbra, ako Medzinárodného dňa starších ľudí a zároveň začiatok Mesiaca úcty k starším, kedy je príležitosť oceniť prínos starších ľudí pre štát, spoločnosť, rodinu, upriamiť pozornosť na problémy starších osôb, a tým prispieť k zlepšeniu kvality ich života
- predstavil novú tajomníčku Rady vlády Slovenskej republiky pre ľudské práva, národnostné menšiny a rodovú rovnosť, generálnu riaditeľku sekcie právnej a konzulárnej Ministerstva zahraničných vecí, Barbaru Ilkovú

- informoval prítomných o zmenách členov výboru, najmä zástupcov štátnej správy
- následne bola vykonaná kontrola uznášaniaschopnosti výboru

Lívia Jurová, tajomníčka výboru

- konštatovala, že podľa prezenčnej listiny je na rokovaní prítomných 27 členov z celkového počtu 33 všetkých členov výboru, a zároveň je prítomná nadpolovičná väčšina členov, zástupcov organizácií zastupujúcich záujmy seniorov
Výbor je v zmysle článku 9 ods. 4 štatútu výboru uznášaniaschopný.

Ján Richter, predseda výboru

- poznamenal, že všetci členovia výboru dostali e-mailom pozvánku s návrhom programu a materiál na prerokovanie, a teda mali možnosť sa s ním oboznámiť
- prítomným členom výboru dal priestor na predloženie návrhov na doplnenie, zmenu, alebo iné úpravy programu rokovania
- predseda považoval návrh programu za schválený, keďže nikto z prítomných túto možnosť nevyužil, a odporučil pokračovať v rokovaní podľa schváleného programu
- ďalej požiadal tajomníčku výboru o odpočet plnenia uznesení z predchádzajúceho zasadnutia

Lívia Jurová, tajomníčka výboru

- informovala, že **uznesením č. 5** výbor odporučil predsedovi výboru zriadiť štyri odborné pracovné skupiny podľa priloženého návrhu
- Predseda výboru svojim rozhodnutím zo dňa 25. novembra 2011 zriadil štyri pracovné skupiny podľa predloženého návrhu. Úloha bola splnená.
- **uznesenie č. 6** má odporúčací charakter: Výbor odporučil členom pracovných skupín využiť pri tvorbe Národného programu aktívneho starnutia (ďalej len „NPAS“) materiál, ktorý spracovali členovia pracovných skupín Rady vlády SR pre seniorov. Členom pracovných skupín bol zaslaný predmetný materiál v elektronickej podobe. Úloha bola splnená.

2. Informácia o priebehu a záveroch šiesteho zasadnutia Rady vlády Slovenskej republiky pre ľudské práva, národnostné menšiny a rodovú rovnosť (ďalej len „rada vlády“), konaného dňa 30. júla 2012, informácia o zámeroch na ďalšie obdobie

Ján Richter, predseda výboru

- udelil slovo tajomníčke rady vlády

Barbara Ilková, tajomníčka rady vlády

- prítomných informovala o priebehu a záveroch zasadnutia rady vlády a zámeroch na ďalšie obdobie (pozn.: záznam a závery zo zasadnutia rady vlády sa nachádzajú na stránke Ministerstva zahraničných vecí Slovenskej republiky)
- členovia výboru vzali informáciu na vedomie

Záver: Výbor vzal na vedomie informáciu o priebehu a záveroch zasadnutia rady vlády a zámeroch na ďalšie obdobie.

3. Dodatok č. 2 k Štatútu Výboru pre seniorov - návrh

Predseda výboru odovzdal slovo podpredsedovi výboru Kamilovi Vajnorskému, ako predkladateľovi návrhu dodatku k štatútu, aby uviedol nasledujúci bod programu rokovania.

Kamil Vajnorský, podpredseda výboru

- oboznámil prítomných s návrhom, ktorý je výsledkom práce pracovnej skupiny pre celoživotné vzdelávanie. Členovia pracovnej skupiny na pracovnom stretnutí dňa 26. januára 2012 vyjadrili jednomyselne požiadavku rozšíriť členstvo o zástupcu akademickej obce - Asociáciu univerzít tretieho veku na Slovensku (ďalej len „AUTV na Slovensku“). Zastúpením člena akademickej obce do výboru sa nenaruší princíp parity.
- ubezpečil prítomných, že návrh má svoju logiku, o vzdelávanie v UTV je veľký záujem, AUTV na Slovensku zastrešuje veľkú časť oblasti vzdelávania seniorov, zástupcovia aktívne pôsobia v pracovných skupinách
- uviedol, že prijatím organizácie za člena výboru sa zdôrazní jej vážnosť a význam vzdelávania v živote seniorov
- odporučil členom výboru, aby návrh tohto dodatku schválili v nasledovnom znení:
V čl. 5 ods. 6 písm. b) sa dopĺňa bod 9), ktorý znie: „9) zástupca Asociácie univerzít tretieho veku na Slovensku“
- slovo odovzdal aj prizvanej zástupkyňi AUTV na Slovensku, pani Nadežde Hrapkovej

Nadežda Hrapková, prezidentka AUTV na Slovensku

- vyslovila želanie, že tak ako boli platnými členmi Rady vlády SR pre seniorov, návrhy a pripomienky členov asociácie budú osožné aj v ďalšej práci Výboru pre seniorov

Záver:

Výbor:

- *schválil* Dodatok č. 2 k Štatútu Výboru pre seniorov
- *odporučil predsedovi výboru* predložiť Rade vlády SR pre ľudské práva, národnostné menšiny a rodovú rovnosť Dodatok č. 2 k Štatútu Výboru pre seniorov na ďalšie prerokovanie a schválenie na najbližšom zasadnutí Rady vlády SR pre ľudské práva, národnostné menšiny a rodovú rovnosť

4. Zmena na poste vedúceho pracovnej skupiny pre tvorbu Národného programu aktívneho starnutia

Predseda výboru udelil slovo tajomníčke výboru, ktorá uviedla štvrtý bod programu: Informáciu o zmenách v obsadení pracovných skupín.

Lívia Jurová, tajomníčka výboru

- Informovala prítomných o situácii v pracovných skupinách. Podobne ako vo Výbore pre seniorov, kde nastali zmeny, ktoré vyplynuli zo zmien v novom volebnom období vo funkciách v štátnej správe na ktoré je členstvo viazané, nastali pohyby aj v pracovných skupinách.
- uviedla, že v písomnom materiáli, ktorý bol prílohou pozvánky, a teda bola možnosť sa s ním oboznámiť, bola informácia o zmene na poste vedúceho pracovnej skupiny pre tvorbu Národného programu aktívneho starnutia, kde pán Jozef Mikloško požiadal o uvoľnenie z funkcie z dôvodu pracovnej zaneprázdnenosti ako poslanec parlamentu a navrhol nahradiť ho zástupcom za Združenie kresťanských seniorov vo výbore, pánom Milošom Nemečkom. Pán minister ako predseda výboru návrh akceptoval do uzávierky na predloženie materiálov na zasadnutie výboru.
- ďalej informovala, že sekretariátu výboru bol doručený list predsedu Jednoty dôchodcov na Slovensku pána Lipianskeho, s návrhom na ďalšie zmeny v obsadení pracovných skupín členmi za Jednotu dôchodcov na Slovensku v súlade so štatútom výboru, v zmysle záverov z IX. snemu JDS
- uviedla, že Návrh bol predložený predsedovi výboru a ministrovi práce, sociálnych vecí a rodiny SR Jánovi Richterovi, ktorý návrhy Jednoty dôchodcov na Slovensku akceptoval v zmysle článku 6 ods. 1 písm. i) štatútu Výboru pre seniorov, podľa ktorého vedúceho a členov stálych alebo dočasných pracovných skupín výboru vymenúva a odvoláva predseda výboru na návrh členov výboru. Zmeny sa týkajú pracovnej skupiny pre **zdravotnú problematiku seniorov**, kde namiesto pani Márie Konečnej a pani Jolany Javorkovej sa členkami za JDS stávajú pani *Elena Hanisková* a pani *Eva Mitrová* a pracovnej skupiny pre **celoživotné vzdelávanie**, kde na poste vedúceho pracovnej skupiny pána Jozefa Mikloša nahradí pani *Margita Fabiánová*.
- informovala, že posledná zmena bola predsedovi výboru predložená na podpis až po uzávierke prípravy podkladov na rokovanie, kde generálna riaditeľka sekcie SPDS a členka výboru za rezort práce Jana Kolesárová navrhla v pracovnej skupine pre tvorbu NPAS a v pracovnej skupine pre sociálnu problematiku seniorov, zástupcu rezortu práce, pána Rudolfa Križana nahradí riaditeľkou odboru sociálno poisťných analýz pani *Patríciovou Bojkovou*, ktorá bude zároveň gestorom nad tvorbou národného programu.

Kvetoslava Repková, riaditeľka IVPR

- namietala, či by o takom poste, akým je vedúci pracovnej skupiny pre tvorbu NPAS nemalo prísť k hlasovaniu až po bode č. 5 programu, ktorým je Informácia o postupe prác na NPAS

Lívia Jurová, tajomníčka výboru

- prítomným podala nasledovné vysvetlenie: pracovné skupiny pri Výbore pre seniorov majú pri tvorbe NPAS charakter poradný, resp. dohliadací, z pohľadu cieľovej skupiny
- oznámila, že v súčasnosti si gestor na MPSVR SR kreuje novú nadrezortnú pracovnú skupinu, ktorej členmi budú zástupcovia všetkých rezortov a relevantných subjektov, ktoré na tvorbe NPAS budú participovať

- uviedla, že po schválení osnovy na zasadnutí výboru, vyzve gestor listom ministra práce relevantné subjekty na poskytnutie podkladov k tvorbe NPAS a následne, ak budú k dispozícii podklady, môžu začať pracovať na návrhoch a pripomienkach z pohľadu cieľovej skupiny aj pracovné skupiny Výboru pre seniorov
- informovala, že táto informácia odznie aj v ďalšom bode rokovania
- pani doc. Repková vysvetlenie prijala

Závery

- Výbor vzal na vedomie zmeny na postoch vedúcich a členov pracovných skupín.

5. Národný program aktívneho starnutia – informácia o postupe prác

Ján Richter, predseda výboru,

- otvoril ďalší bod programu: informáciu o postupe prác na tvorbe Národného programu aktívneho starnutia
- úvodom informoval, že vláda SR by sa vo svojom Programovom vyhlásení prihlásila k záväzku vypracovať nový Národný program ochrany a podpory starších ľudí (ďalej len „národný program“)
- cieľom národného programu je vo vzťahu k starším ľuďom zaviazať jednotlivé rezorty ústredné orgány štátnej správy ako aj ďalšie relevantné subjekty, uplatňovať princípy a zásady Národného programu v rámci ich pôsobnosti
- gestorom prípravy národného programu je Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR, konkrétne sekcia sociálneho poistenia a dôchodkového poistenia, keďže výbor pre seniorov nemá priamo v kompetencii jeho vypracovanie avšak na jeho tvorbe sa bude aktívne podieľať
- po schválení návrhu osnovy na dnešnom rokovaní sekcia sociálneho poistenia a dôchodkového poistenia vyzve ostatné ústredné orgány štátnej správy, samosprávu a ďalšie relevantné subjekty na predloženie podkladov za jednotlivé oblasti života seniorov
- vzhľadom na to, že národný program presahuje vecnú pôsobnosť ministerstva, vytvorí sa nadrezortná pracovná skupina pre prípravu národného programu (ďalej len „pracovná skupina“), ako poradný orgán ministra práce, sociálnych vecí a rodiny SR
- nadrezortná pracovná skupina bude spolupracovať so všetkými relevantnými subjektmi a jej zánik sa predpokladá dňom schválenia národného programu vládou SR
- predbežne sa predpokladá, že národný program na roky 2014-2018 bude pripravený v polovici roka 2013

Predseda výboru udelil slovo generálnej riaditeľke sekcie sociálneho poistenia a dôchodkového poistenia pre doplnenie informácie o postupe prác na NPAS.

Jana Kolesárová, generálna riaditeľka sekcie SPDS, MPSVR SR

- podakovala za slovo a vyčerpávajúcu informáciu

- uviedla, že sekcia momentálne očakáva schválenie osnovy členmi výboru a následne okamžite gestor začne rozposielať listom ministra výzvu zainteresovaným subjektom so žiadosťou o predloženie podkladov
 - zároveň by si dovoľila za sekciu uviesť k osnove pár pripomienok:
1. dala na zváženie prehodnotiť obdobie, na ktoré má byť národný program postavený
 2. uviesť predmetné obdobie aj v názve dokumentu
 3. v pokynoch pre spracovateľa navrhujú podklady predložiť v doplnenej štruktúre :
 - stručný popis súčasnej situácie
 - vymedzenie cieľa, (cieľov) - vecné odôvodnenie cieľa, (cieľov) ; (rozsah vymedzenia jedného formulovaného cieľa max. ½ strany formátu A4),
 - formulovanie opatrení na realizáciu vymedzeného cieľa (cieľov) s uvedením:
 - o gestora plnenia opatrenia
 - o spolupracujúcich subjektov
 - o termínu plnenia opatrenia.

Predseda júci dal priestor pre diskusiu.

Bruno Konečný, Združenie miest a obcí Slovenska

- vyjadril sa k obsahu osnovy a širokého spektra informácii, ktoré bude potrebné pozbierať z 1900 obcí, nevie si predstaviť či bude v silách v rámci kapacít ZMOS toto zabezpečiť
- uviedol, že nemajú databázu o opatreniach jednotlivých miest a obcí v takej širokej škále problematiky seniorov, ako sa bude pravdepodobne požadovať pre potreby národného programu
- položil otázku či sú vytvorené nejaké kapacity personálne, resp. finančné na to, aby sa zabezpečila kvalita v územnej praxi, kde sa bude národný program realizovať

Jana Kolesárová, generálna riaditeľka sekcie SPDS, MPSVR SR

- štruktúra k spomínaným podkladom je uvedená na strane 4, kde opakovane podotkla, že by sekcia sociálneho poistenia a dôchodkového sporenia žiadala doplniť súčasný stav a súčasnú situáciu
- čo sa týka zmapovania tej situácie ťažko sa vie vyjadriť za združenie miest a obcí SR, akým spôsobom si zorganizujete prípravu toho podkladu, ak je potrebný dlhší časový priestor na prípravu podkladov tak pracovná skupina ho poskytne, ale už aj v súčasnej dobe sme na hrane, čo sa týka časového harmonogramu prípravy dokumentu
- pokiaľ by výbor pre seniorov a rada vlády rozhodla, že národný program má byť vypracovaný v neskoršom období, bolo by možné poskytnúť väčší časový priestor
- ďalej uviedla, že národný program sa čiastočne prekrýva s ďalším bodom programu Informáciou o národnom projekte *Stratégia aktívneho starnutia* - tento projekt je financovaný zo zdrojov EÚ, ale zameriava sa na špecifickú časť ochrany starších a to na zamestnanosť a umiestnenie na trhu práce vekovej kategórie 50 – 64 ročných osobitne 55 – 64 ročných
- výstupy projektu Stratégie aktívneho starnutia financovaného z európskych fondov by bolo vhodné využiť pre prípravu NPAS

- národný projekt Stratégia aktívneho starnutia je však v časovom sklze a tým nebude ukončená posledná fáza projektu, ktorou by mala byť vypracovaná stratégia zamestnanosti a zamestnatel'nosti tejto špecifickej vekovej skupiny

Ján Richter, predseda výboru,

- poznamenal, že rok 2013 je posledný v rámci toho plánovacieho obdobia, začína nové plánovacie obdobie
- MPSVR SR má záujem prostredníctvom národného programu zachytiť prípravu tvorby jednotlivých projektov, ktoré by sa stali súčasťou ďalšieho plánovacieho obdobia a za pomoci týchto finančných prostriedkov realizovať záväzky z národného programu, preto neodporúča odsúvať ukončenie prác na národnom programe
- mnohé náležitosti (veci) v rámci operačného programu zamestnanosť a sociálna inklúzia bude vhodné vopred prerokovať na úrovni Bruselu
- navrhol samostatné stretnutie zástupcov ZMOS-u a vecnej sekcie popripade za prítomnosti ministra práce a dohodnúť spôsob získania informácií

Kvetoslava Repková, Inštitút pre výskum práce a rodiny

- zhrnula, že podľa doteraz povedaného, do úvahy prichádzajú 3 potenciálne periódy:
 1. *perióda* - 2013-2016 veľmi úzko vnímaná, viazaná na Programové vyhlásenie a priority tejto vlády,
 2. *perióda* – v manažmente vnímané ako strednodobé obdobie na obdobie piatich rokov,
 3. *perióda* - vychádza z obdobia kompletne nového programovacieho obdobia 2013-2020

Pavel Guman, Jednota dôchodcov na Slovensku

- reagoval, že bol dostatočný časový priestor kedy sa samospráva, obce, ZMOS mohol zaoberať problematikou aktívneho starnutia a tvorbou národného programu, ktorého príprava mala vrcholiť už pred dvoma rokmi
- treba hľadať cestu, nie rezignovať
- navrhol zhodnotiť, čo má samospráva pripravené, či to súčasným podmienkam pre novú víziu aktívneho starnutia vyhovuje a z toho vychádzať pri príprave návrhov pre nový program

Daniela Kuhnová, Ministerstvo kultúry SR

- poznamenala, že treba využiť obrovský potenciál aktivít počas Európskeho roka aktívneho starnutia 2012, odporúča využiť všetky poznatky a informácie, ktoré môžeme odtiaľ získať aj pre prípravu národného programu

Ján Lipiansky, Jednota dôchodcov na Slovensku

- ďalej upozornil, že v programe treba postaviť aj koncepciu prípravy na seniorský vek
- položil otázku, akým spôsobom bude prebiehať konkrétna spolupráca medzi sekciou a pracovnou skupinou, aby sa zabezpečila operatíva
- navrhol dohodnúť sa aj na časovom intervale kontroly plnenia úloh vyplývajúcich z národného programu

Miloš Nemeček, Združenie kresťanských seniorov Slovenska

- dodal, že konečne sa problematika dostala z hlavy na nohy, takýto závažný dokument musí byť súčasťou vládnej agendy a teraz sa tvorby národného programu chopili profesionáli
- zároveň dodal, že zástupcovia seniorských organizácií nebudú mať len dohliadaciu funkciu, ale majú záujem aj participovať
- na rokovaní pracovnej skupiny sa zhodli na tom, že nastavenie programu by malo byť na cieľovú skupinu 50+
- podotkol, že nastavenie na jedno volebné obdobie nie je dobré, súhlasil s obdobím na roky 2014- 2018

Bruno Konečný, Združenie miest a obcí Slovenska

- podporil čiastočne ideu pána Nemečka s dvoma návrhmi na zmenu, skúsiť preklenovacie obdobie určiť na rok 2016 a následne predĺžiť platnosť do roku 2020

Igor Fabián, Jednota dôchodcov na Slovensku

- uviedol, že v národnom programe budú zainteresované organizácie, ktoré budú musieť pre aktívne starnutie niečo spraviť a nie byť zodpovednosť za plnenie programu, t. j. jednotlivé rezorty a organizácie, ktoré by chceli niečo vykonať, ale nemajú žiadnu kompetenciu vo vzťahu k zriaďovacím orgánom ako napr. ZMOS
- navrhuje umožniť participovať na tvorbe programu ktorejkoľvek organizácii, ktorá by chcela napomáhať tomuto riešeniu
- nastaviť kontrolne mechanizmy, lebo ak nebudeme minimálne raz za dva roky, (ideálne každý rok) hodnotiť, čo sa bude v tejto oblasti vykonávať, potom sa nemusí robiť národný program
- potrebné je vedieť aká bude perspektíva, a vtedy nie je problém nastaviť časový horizont aj na rok 2020

Ján Richter, predseda výboru

- zhrnul, že v zásade sa nelíšime v názoroch, obsahom národného programu má byť partnerstvo vlády a samosprávy, v úzkej spolupráci s mimovládnyimi organizáciami, ktoré presadzujú a obhajujú záujmy a potreby starších ľudí z obsahového hľadiska
- naplnenie si berie na zodpovednosť MPSVR SR
- horizont 16 roku nie je najideálnejší z pragmatického hľadiska, pri zmene vlády na začiatku volebného obdobia nie je ideálny čas na tvorbu národných programov
- navrhol horizont 18 alebo 20, príde nové plánovacie obdobie Európskej únie, kde sa bude vytvárať obsah, ale aj procesy z hľadiska tvorby operačných programov
- odporučil a priklonil sa k horizontu 2020 z jediného dôvodu: zodpovední budú mať v tom čase cirka rok na to, aby sa vrátili k obsahu, skonkretizovali, rozšírili, alebo, aby postavili nový národný program pre ďalšie obdobie, aby politiky boli zapracované do nového plánovacieho obdobia z hľadiska jednotlivých programov, ktoré budú zahŕňať problematiku starších ľudí

Igor Fabián, Jednota dôchodcov na Slovensku

- priklonil sa k názoru predsedu výboru, nakoľko tieto roky spĺňajú kritérium, ktoré sa už predpokladalo pri stretnutiach s pracovníkmi MPSVR SR

Jana Kolesárová, generálna riaditeľka sekcie SPDS, MPSVR SR

- znova zopakovala návrh gestora, kde navrhuje zapracovať do pokynu pre spracovateľa čiastkových podkladov, ktorý sa nachádza na strane 4, aj vymedzenie súčasnej situácie v ich vecne príslušnej oblasti
- pokyn pre spracovateľa bude mať nasledovnú štruktúru:
 1. stručný popis súčasnej situácie v oblasti vecnej pôsobnosti predkladateľa
 2. vymedzenie cieľa
 3. formulovanie opatrení

Záver

- Výbor pre seniorov sa s návrhom na predĺženie obdobia, na ktoré bude národný program vypracovaný, po pragmatickom zdôvodnení stotožnil a odsúhlasil vypracovanie Národného programu aktívneho starnutia na obdobie rokov 2014 – 2020.
- Výbor pre seniorov schválil osnovu národného programu v znení so zapracovanými pripomienkami, vznesenými na rokovaní výboru.
- Výbor pre seniorov odporučil gestorovi postupovať pri tvorbe Národného programu aktívneho starnutia v zmysle schválenej osnovy.

6. Národný projekt Stratégia aktívneho starnutia - informácia

Ďalší bod programu, ktorý predseda výboru uviedol, úzko súvisí s predchádzajúcim bodom programu.

Ján Richter, predseda výboru

- informoval o Národnom projekte Stratégia aktívneho starnutia (ďalej len „národný projekt“), ktoré iniciovalo MPSVR SR s cieľom naplniť odporúčania Rady o vykonávaní politik zamestnanosti členských štátov, z ktorých pre Slovensko vyplýva, aby vypracovalo Stratégiu aktívneho starnutia. V nadväznosti na toto odporúčanie bolo vypracované rámcové zadanie pre národný projekt v rámci operačného programu zamestnanosť a sociálna inklúzia, prioritnej osi číslo dva, podpora sociálnej inklúzie.
- Cieľmi projektu:
 1. zvýšiť a mieru zamestnanosti znížiť mieru nezamestnanosti osôb starších ako 50 rokov osobitne vo veku 55-64 rokov
 2. pritiahnúť do zamestnania a udržať v zamestnaní viac ľudí produktívneho veku s celoživotným prístupom k práci
 3. vypracovať návrh strategických opatrení na politiku zvyšovania a zlepšovania zamestnanosti starších ľudí
- projekt sa realizuje prostredníctvom štyroch aktivít:
 1. analýza demografického vývoja SR a prognózy ponuky práce do roku 2020

2. analýza právneho prostredia vstupu udržania a v zotrvaní zamestnaní starších občanov v SR
 3. analýza faktorov, ktoré ovplyvňujú účasť starších ľudí na trhu práce
 4. vytvorenie stratégie aktívneho starnutia s využitím príkladov dobrej praxe SR, ale aj v zahraničí najmä v EÚ
- projekt implementuje centrum vzdelávania MPSVR SR jeho realizácia by sa mala uskutočniť v júni 2012

Predseda výboru požiadal o úvodnú informáciu k tomuto projektu zástupcu centra vzdelávania rezortu práce, sociálnych vecí a rodiny SR pani Kissovej.

Ľubica Kissová (v. z. Július Lukáč), Centrum vzdelávania MPSVR SR

- informovala o aktuálnom stave národného projektu
- v nadväznosti na sériu rokovaní, ktoré prebehli na konci minulého roka so zástupcami sekcie práce MPSVR SR vyhlásilo výberové konanie na expertov pre aktivity číslo jedna, dva a tri, pre národný projekt
- touto zmenou pôvodne z plánovaných verejných obstarávaní pre jednotlivé aktivity projektu na personálne výdavky sa vyriešila situácia
- projekt sa od svojho začiatku od júla 2010 do konca roka 2011 nerealizoval, keďže centrum vzdelávania MPSVR SR sa nedokázalo dohodnúť s riadiacim orgánom Európskym sociálnym fondom na metódach verejného obstarávania
- prvé výberové konanie sa uskutočnilo vo februári 2012, po jeho ukončení neboli jednotlivé aktivity dostatočne odborne, personálne zabezpečené, z čoho vyplynula potreba vyhlásenia druhého výberového konania, ktoré sa uskutočnilo v marci 2012
- obidve výberové konania boli dvojkolové, výberová komisia bola zložená z dvanástich členov zastupujúcich Centrum vzdelávania MPSVR SR, Inštitút pre výskum práce a rodiny a zástupcami samotného MPSVR SR rezortu práce, ktorí sú zároveň členmi riadiaceho výboru stratégie NPAS
- po skončení druhého výberového konania Centrum vzdelávania MPSVR SR pre aktivitu číslo jedna „Analýza demografického vývoja SR a prognóza ponuky práce do roku 2020“ z vybraných uchádzačov vytvorili 6-člennú expertnú pracovnú skupinu, ktorá je zložená z renomovaných odborníkov z oblasti demografie a štatistiky
- pre aktivitu číslo dva „Analýza právneho prostredia vstupu udržania a zotrvania v zamestnaní starších občanov v SR“, Centrum vzdelávania MPSVR SR vybralo z vybraných uchádzačov trojčlennú expertnú pracovnú skupinu, ktorú tvorili odborníci v oblasti pracovného práva a s ním súvisiacich problematik
- šesť členná expertná pracovná skupina bola vytvorená z uchádzačov, ktorí sú z oblasti sociologických výskumov a taktiež z oblasti ekonomického výskumu v oblasti trhu práce, expertná pracovná skupina realizuje aktivitu číslo tri „Analýza faktorov ovplyvňujúcich účasť starších na trhu práce“
- v závere mesiaca marec sa uskutočnila séria pracovných stretnutí členov riadiaceho výboru Národného projektu Stratégia aktívneho starnutia a jednotlivých expertných pracovných skupín, na ktorých sa okrem organizačno- technických záležitostí prediskutovala rámcová predstava realizácie jednotlivých aktivít projektu

- čiastkové výstupy v každej aktivite sú dodávané v mesačných intervaloch na schválenie riadiacemu výboru národného projektu
- koniec aktivity číslo jedna bola naplánovaná na september 2012, a teda konečný výstup tejto aktivity je hotový a na budúci týždeň je plánované stretnutie na úrovni riadiaceho výboru tohto projektu, kde bude odprezentovaná konečná analýza za aktivitu č. 1
- v rámci realizácie aktivity číslo dva sa na základe požiadavky sekcie sociálneho poistenia dôchodkového sporenia a MPSVR SR preložil termín realizácie aktivity do októbra 2012 a zároveň sa rozšírilo zameranie aktivity o analýzu dôchodkového poistenia a dôchodkového sporenia v súvislosti s aktívnym starnutím a jeho dopadom na právne predpisy v dôchodkovom poistení a sporení, pričom na dopracovanie výsledného materiálu sa podieľajú ďalší traja experti
- zároveň boli zmenou opisu projektu aktívneho starnutia a vyčlenením finančných prostriedkov vytvorené podmienky pre realizáciu informačných kanálov prostredníctvom televíznych spotov práve v súvislosti s dopadmi aktívneho starnutia na oblasť dôchodkového poistenia a sporenia
- v rámci aktivity číslo tri boli v mesiaci jún pripravené podklady k vypracovaniu súťažných podkladov pre verejné obstarávanie na zákazku - zber dát v rámci sociologického výskumu zameraného na analýzu faktorov ovplyvňujúcich účasť starších na trhu práce. V súčasnosti je vyhlásené nové verejné obstarávanie, čím sa oddialil koniec realizácie aktivity, predpokladaný na február 2013
- realizácia aktivity číslo štyri – vytvorenie Stratégie aktívneho starnutia s využitím príkladov dobrej praxe na Slovensku a v zahraničí, začiatok realizácie je plánovaný na október 2012 a ukončenie na jún 2013

Ján Richter, predseda výboru

- poďakoval prítomným za pochopenie a z dôvodu kolidujúcich pracovných povinností sa ospravedlnil z ďalšieho rokovania výboru, vedením ktorého poveril podpredsedu výboru, Kamila Vajnorského

Kamil Vajnorský, podpredseda Výboru pre seniorov

- otvoril diskusiu k tomuto bodu rokovania

Kvetoslava Repková, Inštitút pre výskum práce a rodiny

- položila otázku, ako sa bude nakladať s výstupmi po avizovanom ukončení aktivít 1. a 2. Kedy budú právne voľné pre využitie do Národného programu
- upozornila na koreláciu (vecnú i časovú) medzi Národným projektom a pripravovanou Národnou stratégiou pre totožnú cieľovú skupinu - seniorov
- Národný projekt je podľa jej názoru statický, kde až štvrtá aktivita je nazvaná „tvorba stratégie“
- položila otázku, čo bude vo finále Národného projektu, aké bude napojenie stratégie na samotný Národný program

Jana Kolesárová, generálna riaditeľka MPSVR SR

- položila doplňujúcu otázku, ako by dva materiály, ktoré majú byť predložené na rokovanie vlády v identických termínoch, mohli byť zapracované do jedného materiálu

Ľubica Kissová, (v.z. Július Lukáč), Centrum vzdelávania MPSVR SR

- reagovala, že s výstupmi sa po spracovaní jednotlivých aktivít bude dať pracovať, materiál bude právne voľný
- navrhla položené otázky zapracovať do zápisu a adresovať na Centrum vzdelávania, kde budú kompetentní, zodpovední za realizáciu projektu na otázky reagovať
- odpovede na otázky budú zaslané písomne
- na záver doplnila, aktivita č. 4 je odkázaná na konečné výstupy predchádzajúcich aktivít č. 1., 2., a 3.

Lívia Jurová, tajomníčka Výboru pre seniorov

- zhrnula, že konkrétne otázky budú naformulované a zaslané na Centrum vzdelávania MPSVR SR

Kvetoslava Repková, Inštitút pre výskum práce a rodiny

- formulovala položenú otázku- Aká bude aplikovateľnosť národnej stratégie pre účely prípravy dokumentu a implementácie dokumentu do roku 2020?
- za týmto účelom iniciovala operatívne rokovania zodpovedných gestorov oboch dokumentov, so zásadnou otázkou ako sú zosúladiť procesy a výstupy oboch dokumentov

Kamil Vajnorský, predseda Výboru pre seniorov

- súhlasil so zvolaním operatívneho stretnutia

Nadežda Hrapková, Asociácia univerzít tretieho veku na Slovensku

- v rozprave o prepojenosti národného programu a národného projektu upozornila na medzinárodnú konferenciu vo Viedni, ktorá sa konala v dňoch 18. - 20. septembra 2012
- upriamila pozornosť na osnovu národného programu, kde sa v bode dva hovorí o Madridskom medzinárodnom akčnom pláne pre problematiku starnutia z roku 2002
- konferencia nadviazala na tento akčný plán a predkladala politickú deklaráciu a deklaráciu MVO, ktorá je uvádzaná v angličtine a mohla by pomôcť zosúladiť tieto návrhy

Pavel Guman, Jednota dôchodcov na Slovensku

- doplnil, že treba rozlišovať pojem „projekt“ a „program“, kedy projekt je dokument spracovaný na určité obdobie a program na niekoľko rokov

Kamil Vajnorský, predseda Výboru pre seniorov

- navrhol prijať závery

Záver

Výbor:

- vzal na vedomie Informáciu o národnom projekte Stratégia aktívneho starnutia
- súhlasil s predloženým návrhom, aby vznesené otázky a požiadavky boli naformulované a zaslané gestorovi
- navrhol iniciovať koordinačné stretnutie oboch gestorov

7. Európsky rok aktívneho starnutia a solidarity medzi generáciami 2012

Kamil Vajnorský, predseda Výboru pre seniorov

- poznamenal, že v zmysle požiadavky z prvého zasadnutia Výboru pre seniorov žiadali členovia výboru priebežne informovať o prebiehajúcom roku aktívneho starnutia
- členovia výboru dostali v písomnej forme čiastkovú správu, nakoľko ERAS stále prebieha
- informoval, že sa pripravuje medzinárodná konferencia, ktorú organizuje Úrad vlády spolu s MPSVR SR a MŠVVaŠ SR, ktoré sa uskutoční dňa 8. novembra 2012 v priestoroch Incheby, popri ďalších akciách sa bude na podujatí hodnotiť ERAS

Ladislav Hegyi, Jednota dôchodcov na Slovensku

- zmienil sa, že e-mailovou poštou dostal informáciu o zastavení projektu ERAS

Martina Brychtová, Úrad vlády Slovenskej republiky

- reagovala, že všetky projekty prebiehajú tak, ako boli nastavené, rovnako pokračuje prebiehajúci ERAS, pohyby nastali len v rovine organizačných a personálnych zmien na Úrade vlády
- doplnila informáciu o konferencii ku dňu ľudských práv, ktorá bude zastrešená Úradom vlády v spolupráci s MZV SR, do celej tematiky konferencie sa bude prelínať ERAS
- komplexná informácia o konferencii bude predložená na rokovaní Rady vlády SR

Kamil Vajnorský, predseda Výboru pre seniorov

- v nadväznosti na predchádzajúcu informáciu vyzval prítomných, ktorí aktívne pracujú v rámci ERASu, aby Úradu vlády SR oznámili prípadné ďalšie akcie, ktoré sa ešte uskutočnia alebo sa uskutočnili a nie sú v správe zahrnuté

Daniela Kuhnová, Ministerstvo kultúry SR

- doplnila informáciu, že k vyhodnoteniu I. polroku ERAS zasielali správy a podklady aj rezorty, aj Ministerstvo kultúry SR, s množstvom aktivít, ktoré sú použiteľné i pri tvorbe národného programu a treba z nich brať inšpiráciu

Jaroslav Juriga, (v.z. Kamila Jandžíková), Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR

- k pripravovanej konferencii dňa 8. novembra 2012 doplnil, že ide o spoločnú aktivitu Úradu vlády, MŠVVaŠ SR, MPSVR SR, Národného ústavu celoživotného vzdelávania a Národnej kancelárie pre program celoživotného vzdelávania

- snahou bude dospieť ku konkrétnym odporúčaniam, ktoré by sa mali ďalej prelínať v jednotlivých oblastiach politik aktívneho starnutia
- program je zameraný na dve hlavné oblasti, prvá je oblasť aktívneho vzdelávania, druhá je oblasť zamestnanosti- pracovných príležitostí pre starších
- záverom srdečne pozval prítomných na pripravovanú konferenciu

Miloš Nemeček, Združenie kresťanských seniorov Slovenska

- ocenil prácu štátnych orgánov, ako aj vedeckých a výskumných inštitúcií, podotkol však, že chýba prepojenie na konkrétnu prax
- poukázal, že by bolo vhodné, aby boli do tejto konferencie ako aj do ďalších postupov týkajúcich sa zamestnávania zapojené práve organizácie zamestnancov ako aj zamestnávateľov
- doplnil, že inšpiratívne by taktiež bolo obrátiť sa na kolegov z Českej republiky, ktorí končia prípravu podobného Národného programu a rovnako končia dvojročný projekt Age managementu

Ľubica Gálisová, Fórum pre starším- národná sieť

- k otázke zamestnanosti doplnila, že viaceré organizácie na Slovensku robia aj medzinárodné projekty
- Fórum pre pomoc starším bolo zapojené do podobného projektu, kde sa hovorilo o zapojení zamestnávateľov a pozitívnej stránke práce starších ľudí na trhu práce, kedy boli následne spracované štyri príručky, ktoré sú prístupné na web stránke
- doplnila, že materiál by mohol pomôcť pripravovanej konferencii ako aj iným organizáciám

Kamil Vajnorský, predseda Výboru pre seniorov

- uzavrel bod programu,

Záver

- výbor vzal informácie na vedomie

8. Rôzne

Jaroslav Juriga, (v.z. Kamila Jandžíková), Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR

- uviedol výzvu na predkladanie žiadostí MŠVVaŠ SR, ktorá je aktuálna do konca októbra 2012
- cieľom opatrenia je snaha prispieť vzdelávacími aktivitami k aktívnemu životu starších ľudí
- projekty sú orientované pre žiadateľov, ktorými môžu byť najmä Univerzity tretieho veku, Akadémie tretieho veku t.j. ich zriaďovatelia, ale aj podnikateľské subjekty
- cieľovou skupinou pre aktivity, ktoré môžu byť podporené sú ľudia nad 50 rokov veku, ako aj lektori, ktorí pôsobia v oblasti vzdelávania starších
- výzva sa týka celého Slovenska, ako uviedol žiaľ s výnimkou Bratislavského kraja, pre tento kraj už nebola dostatočná finančná alokácia

Igor Fabián, Jednota dôchodcov na Slovensku

- vyjadril potešenie, že sa daný projekt realizuje, pomôže najmä univerzitám, ktoré majú v organizačnej štruktúre univerzity tretieho veku
- k časti „oprávnení žiadateľa“ v bode „obce“ v úrovni miestnych jednotiek uviedol, že na úrovni obcí bude realizácia zložitejšia, nakoľko dôchodcov nie je, prichádzajú do úvahy len niektoré mestá, ktoré budú ochotné v tejto oblasti niesť zodpovednosť

Jaroslav Juriga, (v.z. Kamila Jandžíková), Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR

- spresnil, že obce a mestá môžu byť žiadateľmi tejto výzvy, zvyčajne sú zriaďovateľmi Akadémií tretieho veku alebo podobných združení

Nadežda Hrapková, Asociácia univerzít tretieho veku na Slovensku

- vyjadrila ľútosť, že projekt je realizovaný s výnimkou Bratislavského kraja, nakoľko len Univerzita Komenského má 2000 študentov 50+, Slovenská technická univerzita 500 študentov, čo predstavuje z celkového počtu 6500 študentov na Slovensku jednu tretinu študentov, ktorí sa do projektu nemôžu zapojiť
- v Bratislave sú najvyššie poplatky, rovnako avizované zvyšovanie odvodov z dohôd o vykonaní práce bude pre Univerzitu tretieho veku znamenať zvýšenie poplatkov, čo si mnohí dôchodcovia už nebudú môcť dovoliť

Jaroslav Juriga, (v.z. Kamila Jandžíková), Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR

- reagoval, že Bratislavský kraj má samostatnú alokáciu štrukturálnych fondov, ktorá už bola pre operačný program vzdelávanie vyčerpaná, nie je teda možné vypisovať výzvy pre Bratislavský kraj

Božena Bušová, Asociácia poskytovateľov sociálnych služieb

- v diskusii upozornila na ďalší problém - fenomén „migrácie seniorov“, ktorí sa v seniorskom veku presúvajú z iných regiónov Slovenska za rodinnými príslušníkmi do Bratislavského kraja, ktorý však nemá rovnocenné podmienky z hľadiska čerpania finančných prostriedkov zo štrukturálnych fondov
- apelovala za posilnenie finančnej podpory Bratislavského kraja tak, aby výhody podpory zo štrukturálnych fondov mohli čerpať aj títo seniori

Kamil Vajnorský, predseda Výboru pre seniorov

- zmienil, že podobný problém mala JDS pri realizácii vzdelávacieho projektu v rámci ESF, kde bol rovnako vylúčený Bratislavský kraj

Michaela Šopová, Združenie SK8

- požiadala zástupcu MŠVVaŠ SR o sprístupnenie informácie, aká bola celková alokácia pre Bratislavský kraj a akým spôsobom boli vyčerpané tieto finančné prostriedky, prípadne, či boli presunuté inam
- podotkla, že aj seniori v Bratislavskom kraji potrebujú takéto možnosti, je diskriminačné ak títo seniori nemajú prístup k informáciám, vzdelávaniu alebo sociálnym službám tak, ako seniori v ostatných krajoch

- doplnila, že ministerstvo by malo zväziť ako v rámci takýchto programov podporiť samostatne Bratislavský kraj

Kamil Vajnorský, predseda Výboru pre seniorov

- poznamenal pre zástupcu MŠVVaŠ SR, aby do budúcnosti pamätali pri podobných programoch aj na seniorské organizácie a tiež im umožnili vzdelávanie a školenie lektorov aj v ich organizáciách
 - ukončil posledný bod rokovania,
 - výbor zozbiera informácie na vedomie
-
- v závere v krátkosti informoval o pripravovanom konzultačnom stretnutí pri príprave NPAS s expertom WHO Manfredom Huberom, v rámci dvojročnej spolupráce WHO a MZ SR, ktoré je plánované na mesiac december 2012 , príp. február budúceho roka

Záver

Kamil Vajnorský, podpredseda výboru

- podpredseda poďakoval prítomným za aktívnu účasť a ukončil rokovanie

Zapísala:

Lívia Jurová
tajomníčka Výboru pre seniorov

Za správnosť:

Kamil Vajnorský
podpredseda Výboru pre seniorov

Schválil:

Ján Richter
Minister práce, sociálnych vecí a rodiny SR a predseda Výboru pre seniorov

ZÁVERY, UZNESENIA

z III. zasadnutia Výboru pre seniorov zo dňa 1. októbra 2012

K bodu č. 2 programu rokovania: Informácia o priebehu a záveroch šiesteho zasadnutia Rady vlády SR pre ľudské práva, národnostné menšiny a rodovú rovnosť, konaného dňa 30. júla 2012, informácia o zámeroch na ďalšie obdobie

Záver:

Výbor vzal na vedomie informáciu o priebehu a záveroch zasadnutia rady vlády a zámeroch na ďalšie obdobie.

K bodu č. 3 programu rokovania: Dodatok č. 2 k Štatútu Výboru pre seniorov - návrh

Záver:

Výbor:

1. *schválil uznesením č. 10* Dodatok č. 2 k Štatútu Výboru pre seniorov
2. *odporučil predsedovi výboru* predložiť Rade vlády SR pre ľudské práva, národnostné menšiny a rodovú rovnosť Dodatok č. 2 k Štatútu Výboru pre seniorov na ďalšie prerokovanie a schválenie na najbližšom zasadnutí Rady vlády SR pre ľudské práva, národnostné menšiny a rodovú rovnosť

K bodu č. 4 programu rokovania: Zmena na poste vedúceho pracovnej skupiny pre tvorbu Národného programu aktívneho starnutia

Záver

Výbor vzal na vedomie zmeny na postoch vedúcich a členov pracovných skupín.

K bodu č. 5 programu rokovania: Národný program aktívneho starnutia – informácia o postupe prác

Záver

Výbor:

1. *stotožnil sa s návrhom* na predĺženie obdobia, na ktoré bude národný program vypracovaný po pragmatickom zdôvodnení a odsúhlasil vypracovanie Národného programu aktívneho starnutia na obdobie rokov 2014 – 2020
2. *schválil uznesením č. 11* osnovu národného programu v znení so zapracovanými pripomienkami, vznesenými na rokovaní výboru
3. *odporučil* gestorovi postupovať pri tvorbe Národného programu aktívneho starnutia v zmysle schválenej osnovy.

K bodu č. 6 programu rokovania: Národný projekt Stratégia aktívneho starnutia - informácia

Záver

Výbor:

1. **vzal na vedomie** Informáciu o národnom projekte Stratégia aktívneho starnutia
2. **súhlasil** s predloženým návrhom, aby vznesené otázky a požiadavky boli naformulované a zaslané gestorovi
3. **navrhol** iniciovať koordinačné stretnutie oboch gestorov

K bodu č. 7 programu rokovania: Európsky rok aktívneho starnutia a solidarity medzi generáciami 2012

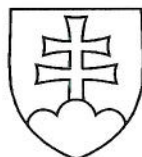
Záver

- výbor vzal informácie na vedomie

K bodu č. 8 programu rokovania: Rôzne (Výzva na predkladanie žiadostí o nenávratný finančný príspevok na projekty s témou: Aktívne starnutie prostredníctvom rozširovania vedomostí a zručností zvyšujúcich kvalitu života seniorov)

Záver

- výbor:
1. vzal informácie o vyhlásenej výzve na vedomie a členovia spoločne vyjadrili poľutovanie nad tým, že výzva je vyhlásená pre všetky kraje okrem bratislavského, kde je možno najväčší počet záujemcov o vzdelávanie v Univerzitách tretieho veku a Akadémiách tretieho veku (viac ako tretina), zároveň Bratislava má najvyššie poplatky, ktoré si mnohí záujemcovia ani nemôžu dovoliť
 2. požiadal zástupcu MŠVVaŠ SR o sprístupnenie informácie členom výboru písomnou formou, aká bola celková alokácia pre Bratislavský kraj a akým spôsobom boli vyčerpané tieto finančné prostriedky, prípadne, či boli presunuté inam

UZNESENIE VÝBORU PRE SENIOROV

č. 10

z 1. októbra 2012

k Dodatku č. 2 k Štatútu Výboru pre seniorov

číslo materiálu: 19253/2012- M_SSV
predkladateľ: podpredseda Výboru pre seniorov

Výbor pre seniorov

A. schvaľuje

A.1. Dodatok č. 2 k Štatútu Výboru pre seniorov

B. poveruje

predsedu výboru

B.1. predložiť Rade vlády SR pre ľudské práva, národnostné menšiny a rodovú rovnosť Dodatok č. 2 k Štatútu Výboru pre seniorov na ďalšie prerokovanie a schválenie

na najbližšom zasadnutí Rady vlády SR pre ľudské práva, národnostné menšiny a rodovú rovnosť

Vykoná: predseda výboru

UZNESENIE VÝBORU PRE SENIOROV

č. 11

z 1. októbra 2012

k informácii o postupe prác na Národnom programe aktívneho starnutia

číslo materiálu: 19253/2012- M_SSV
predkladateľ: predseda Výboru pre seniorov

Výbor pre seniorov

A. berie na vedomie

A.1. Informáciu o postupe prác na Národnom programe aktívneho starnutia

B. schvaľuje

B.1. Osnovu Národného programu aktívneho starnutia so zapracovanými pripomienkami členov výboru

C. odporúča

gestorovi prípravy nového Národného programu aktívneho starnutia

C.1. vychádzať pri príprave nového Národného programu aktívneho starnutia z Osnovy Národného programu aktívneho starnutia prerokovanej a schválenej Výborom pre seniorov

Návrh osnovy Národného programu aktívneho starnutia na roky 2014 - 2020

I. Preambula (vymedzenie základného zámeru a cieľa Národného programu aktívneho starnutia)

Najmä:

Európska únia vyhlásila rok 2012 za Európsky rok starnutia a solidarity medzi generáciami.

Podpora aktívneho starnutia ako celoživotného procesu je odpoveďou na zmeny vo vekovej štruktúre spoločnosti a veľkou výzvou pre všetkých tvorcov verejných politík, ako aj ďalšie subjekty v spoločnosti. Ide o potrebu zmeny v prístupoch, politikách a praxi na všetkých úrovniach a vo všetkých sektoroch, aby sa mohol naplniť potenciál starnutia v 21. storočí. Je potrebné doplniť koncept poskytovania ochrany a starostlivosti o aktivizáciu, zapojenie a účasť starších ľudí na živote spoločnosti. Cieľom je vytvoriť lepšie príležitosti a pracovné podmienky pre starších pracovníkov a ich uplatnenie na trhu práce, bojovať proti sociálnemu vylúčeniu skôr narodených posilňovaním ich aktívneho zapojenia do spoločnosti, podporiť zdravé starnutie, zmeniť negatívny prístup k starnutiu, prispôsobiť tovary, výrobky a služby narastajúcemu počtu a podielu starších ľudí a ich potrebám, obmedzeniam a preferenciám, venovať zvýšenú pozornosť vytváraniu podmienok na udržateľnú kvalitu života starších ľudí, vrátane dlhodobej udržateľnosti sociálneho zabezpečenia, dostupnosti a kvality verejnej dopravy, bývania, celoživotného vzdelávania, uspokojovania duchovných potrieb a kultúrnych potrieb, dostupnosti a kvality zdravotnej starostlivosti a sociálnych služieb podporujúcich nezávislý, bezpečný, dôstojný a aktívny život v starobe. Cieľom Národného programu aktívneho starnutia je tiež podporiť solidaritu, ale aj súdržnosť medzi generáciami.

Národný program aktívneho starnutia nadväzuje na Národný program ochrany starších ľudí (rok 1999) a na poznatky a skúsenosti s jeho realizáciou.

Národný program aktívneho starnutia je prioritne zameraný na občanov starších ako 50 rokov veku a je koncipovaný na obdobie 7 rokov, t.j. 2014 až 2020.

II. Východiská tvorby Národného programu aktívneho starnutia

Najmä:

- stručný prehľad záväzkov na medzinárodnej úrovni- základné medzinárodné ľudsko-právne záväzky a celoeurópsky rámec- politiky EÚ (Všeobecná deklarácia ľudských práv, Medzinárodný pakt o občianskych a politických právach, Medzinárodný pakt o hospodárskych, sociálnych a kultúrnych právach, Princípy OSN vo vzťahu k starším ľuďom, Medzinárodný akčný plán pre problematiku starnutia (prijatý na prvom Svetovom zhromaždení o starnutí vo Viedni 1991), Madridský medzinárodný akčný plán pre problematiku starnutia 2002, Európska sociálna charta, Charta základných práv EÚ).
- záväzky z Programového vyhlásenia vlády Slovenskej republiky. V časti „Kvalita života starších ľudí a občanov so zdravotným postihnutím ako dôležitý determinant súdržnej spoločnosti“ je obsiahnutý záväzok vlády „vypracovať nový Národný program podpory a ochrany starších ľudí“.

III. Demografický vývoj

IV. Základné princípy verejných politík vo vzťahu k starším ľuďom

- princíp nezávislosti- ustanovuje, že starší ľudia potrebujú prístup k možnosti pracovať alebo mať príjem, k možnosti ovplyvniť tempo svojho vylúčenia zo zamestnania, potrebujú prístup k službám a k pomoci, prístup ku vzdelaniu a k doškoleniu, k bezpečnému životnému prostrediu a možnosti bývať v prirodzenom domácom prostredí čo najdlhšie,
- princíp zúčastnenosti- zahŕňa možnosť spolurozhodovania, uplatnenia vedomostí, schopností, sociálnych iniciatív, možnosť zakladania hnutí alebo združení starších občanov,
- princíp starostlivosti- zahŕňa pomoc rodiny a pomoc spoločnosti, prístup k zdravotnej starostlivosti, sociálnym službám, službám právnej pomoci,
- princíp seberealizácie- požaduje, aby starší ľudia mali príležitosť pre plný rozvoj svojho potenciálu, aby mali prístup k vzdelávacím, kultúrnym, duchovným a rekreačným možnostiam spoločnosti,
- princíp dôstojnosti- zahŕňa potrebu zabránenia vykorisťovaniu, fyzickému alebo duševnému zneužívaniu, potrebu slušného zaobchádzania a nehodnotenia podľa ekonomického prínosu.

V. Zamestnanosť a zamestnateľnosť starších ľudí

Najmä:

- služby zamestnanosti pre starších pracovníkov (opatrenia na zvýšenie zamestnanosti starších ľudí, predĺženie pracovného života a na zníženie nezamestnanosti starších ľudí)
- bezpečné a zdravé pracovné podmienky
- celoživotné vzdelávanie a informatizácia, prispôsobovanie vzdelávania požiadavkám trhu práce
- daňové a sociálne systémy stimulujúce zamestnanosť starších pracovníkov
- využitie potenciálu starších ľudí, prenos skúseností a znalostí, podpora medzigeneračných vzťahov a spolupráce
- riadenie otázok spojených s dopadom starnutia na trh práce, možnosti migračnej politiky
- opatrenia na zabránenie diskriminácie na trhu práce na základe veku

VI. Nezávislý, bezpečný a kvalitný život starších ľudí

Najmä:

- príjmová istota (sociálne zabezpečenie), s osobitnou pozornosťou venovanou znevýhodneným a sociálne zraniteľným starším ľuďom, opatrenia na zabránenie chudobe a sociálnemu vylúčeniu (vrátane riešenia hmotnej núdze a kompenzácie sociálnych dôsledkov ťažkého zdravotného postihnutia)
- uplatňovanie nových prístupov v populačnej, rodinnej, sociálnej, hospodárskej a migračnej politike na zvládnutie poklesu počtu obyvateľstva a starnutie populácie a jeho dôsledkov
- ovplyvňovanie životných nákladov starších ľudí, najmä politika regulovaných cien, daňová politika

- podpora zdravia (telesnej, duševnej a sociálnej pohody) a preventívna starostlivosť, kvalitná zdravotná starostlivosť a univerzálny a rovný prístup starších ľudí k zdravotnej starostlivosti a jej dostupnosť starším ľuďom
- koordinácia a integrácia dlhodobej zdravotnej starostlivosti a sociálnych služieb a ich flexibilita
- produkty a služby zohľadňujúce potreby, obmedzenia a preferencie starších ľudí (strieborná ekonomika- adaptácia ekonomiky na budúce potreby rastúceho počtu starších ľudí, uspokojovanie ich dopytu, potravinová bezpečnosť)
- prostredie zohľadňujúce potreby starších ľudí, prispôsobovanie budov a služieb (bývanie a jeho dostupnosť, debarierizácia, kvalita životného prostredia, dostupnosť informačných a komunikačných technológií, vrátane asistenčných technológií, dostupnosť finančných služieb)
- podpora mobility starších ľudí, ľahko prístupná a cenovo dostupná doprava
- uspokojovanie duchovných potrieb a kultúrnych potrieb, vzdelávacích, športových, záujmových a voľnočasových aktivít starších ľudí
- dostupnosť, kvalita a udržateľnosť sociálnych služieb, maximalizácia samostatnosti počas dlhodobej starostlivosti, formálna starostlivosť a neformálna starostlivosť, deinštitucionalizácia sociálnych služieb
- opatrenia na zosúladovanie práce (zamestnania) a starostlivosti o odkázaného člena rodiny (rodinného života)
- podpora pre opatrovateľov, ich sociálna ochrana
- zvyšovanie bezpečnosti, ochrany života, zdravia a majetku starších ľudí, zabránenie zneužívaniu a zlému zaobchádzaniu so staršími ľuďmi a násiliu voči starším ľuďom

VII. Občianska účasť starších ľudí, podpora aktívnej nezávislosti a ochrana ľudských práv

Najmä:

- účasť starších ľudí na rozhodovaní vo veciach, ktoré sa ich priamo dotýkajú, ich právo slobodnej voľby a participácia na živote v spoločnosti
- podpora účasti starších ľudí na živote spoločnosti a presadzovania ich práv, právom chránených záujmov a potrieb aj prostredníctvom podpory seniorských organizácií
- aktívny prístup a zodpovednosť starších ľudí za vlastný život a kvalitu života v starobe a za medzigeneračné vzťahy
- zbližovanie generácií, opatrenia na vytvorenie medzigeneračne súdržnej a vekovo inkluzívnej spoločnosti, podpora pozitívneho prístupu verejnosti k starobe, starnutiu a starším ľuďom, a to vrátane vzdelávacieho systému a mediálnej politiky
- podpora sociálnej angažovanosti
- podpora vzdelávacích, záujmových a voľnočasových aktivít, ako významných zdrojov aktívneho života starších ľudí
- podpora dobrovoľníctva ako zdroja sebarealizácie a sociálnych kontaktov starších ľudí
- právna ochrana seniorov, dodržiavanie ľudských práv
- smerovanie vedeckého výskumu (hlavné priority a kľúčové oblasti výskumu) v oblasti problematiky starnutia a jeho využitie na realizáciu verejných politík v oblasti starnutia

VIII. Implementácia a spolupráca (pri realizácii Národného programu aktívneho starnutia)

Najmä:

- partnerstvo vlády a samosprávy
 - mimovládne organizácie, obhajujúce a presadzujúce záujmy a potreby starších ľudí, aktívni partneri pri tvorbe verejných politík
 - spolupráca so sociálnymi partnermi
 - monitorovanie a vyhodnocovanie plnenia cieľov a opatrení Národného programu aktívneho starnutia
-

Pokyn pre spracovateľov čiastkových podkladov v rozsahu vecnej pôsobnosti:

Z hľadiska vecnej pôsobnosti uveďte podklady v príslušnej časti podľa osnovy (časť I. až VIII. osnovy) , ktorá sa dotýka vecnej pôsobnosti Vášho orgánu, útvaru, resp. predmetu činnosti, a to pri viazanosti v osnove vymedzenými základnými princípmi verejných politík vo vzťahu k starším ľuďom (časť IV. osnovy).

Podklady je potrebné predložiť v tejto štruktúre :

1. stručný popis súčasnej situácie
2. vymedzenie cieľa, (cieľov) - vecné odôvodnenie cieľa, (cieľov) ; (rozsah vymedzenia jedného formulovaného cieľa max. ½ strany formátu A4),
3. formulovanie opatrení na realizáciu vymedzeného cieľa (cieľov) s uvedením:
 - a) gestora plnenia opatrenia
 - b) spolupracujúcich subjektov
 - c) termínu plnenia opatrenia.

Pozn. Obsahové vymedzenie jednotlivých častí osnovy (časť I až VIII. osnovy- jednotlivé zarážky) nie je pre spracovateľov podkladov pri formulácii cieľov a opatrení záväzné.